

**คุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเพชรเกษม
สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร**
**The Quality of Academic Administration of Phetkasem School,
Bangkhae District, Bangkok Metropolitan Administration**

ดร. สมบัติ เดชบำรุง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพสูงขึ้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จำนวน 32 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 31 คน และผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ ๆ ละ 2 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ประเภทที่ 2 เป็นการสนทนากลุ่ม โดยใช้ประเด็นคำถามที่ได้จากแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ของแบบสอบถามทั้งสองฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ทั้งสองฉบับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำดับ ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการควรดำเนินการดังนี้ 1) ควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้กับห้องเรียนทุกห้อง 2) ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง 3) การสอนของครูควรเน้นทักษะการอ่าน (เขียน และคิดคำนวณ) 4) ครูควรเข้าร่วมอบรมในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา 5) ควรพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกด้านทั้งด้านความเป็นเลิศและนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่างๆ 6) ควรจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่ให้ชุมชนในพื้นที่ทราบผลการดำเนินงานทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง 7) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน 8) ควรมีคณะกรรมการดำเนินการจัดทำตรวจสอบและประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 9) ควรเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนทั้งด้านความรู้และวิชาชีพ 10) ควรให้ครูมีโอกาสได้ศึกษาดูงานวิชาการจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ: คุณภาพการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were to : 1) Study the quality of academic administration of Petkasem School , Bangkae District Office , Bangkok Metropolitan Administration. 2) Study the guidelines for improving the quality of academic administration of Petkasem School , Bangkae District Office , Bangkok Metropolitan Administration. The research population comprised of 32 teachers and 31 school board members and parents network committee members. There were two types of research instruments : 1) A questionnaire with 2 sections : first section asking about the respondents status , second section asking about the quality of academic administration. 2) The focus group discussion type using the items from the first type with the lowest means. The researcher collected the data by himself. The first section of both instruments were analysed by frequency, and percentage. The second section of both instruments were analyzed by mean and standard deviation. For the focus group discussion section content analysis was used.

The research revealed that:

1) The quality of academic administration of Petkasem School, Bangkok District Office,

Bangkok Metropolitan Administration in the opinion of teachers, school board members and parents network committee members as a whole was at high level. When considering by aspects, they were at high level and arranging from the highest mean to the lowest mean were as follow : learning process development foundation education curriculum development, education quality assurance, academic administration and student potential development.

2) The guidelines for the quality of academic administration development were (1) providing

Media to every classrooms. (2) constructing school curriculum with the cooperation of teachers and parents. (3) the instruction of teachers should focus on reading skill, writing skill, and calculation skill. (4) teachers should undertake training in education quality assurance. (5) students potential should be developed for both excellence and various types of handicapped (6) writing pamphlets for propaganda the academic work outcomes for the community acknowledgement continuously. (7) promoting and supporting teachers to do classroom research for solving teaching-learning problems. (8) there should be a committee to check and evaluate school curriculum continuously. (9) the local wisdom authorities should be invited to be co-lecturer providing knowledge, both academic and vocation, to the students. (10) teachers should be provided opportunity to study academic work from successful schools.

Keyword: The quality of Academic Administration

บทนำ

การศึกษาคือการพัฒนาคนให้เกิดคุณธรรม นำความรู้ สมานฉันท์ มีวิถีประชาธิปไตย มีความภาคภูมิใจในความเป็นมนุษย์และความเป็นคนไทยบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เห็นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ รู้จักประมาณมีเหตุผลมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ในกระแสโลกาภิวัตน์ มีทักษะในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เกิดการสร้างสังคมภูมิปัญญา รักษาและพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การรักษาวินัยธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ นำไปสู่ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทักษะและความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 19) ในการที่จะบรรลุเจตนารมณ์ได้นั้น สถานศึกษานับว่ามีบทบาทพระมหากษัตริย์ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพโดยพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาทั้งระบบรวมทั้งพัฒนาภาระงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 2550: 28) ดังนั้น กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยมีสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร และฝ่ายการศึกษาเป็นฝ่ายอำนวยการ ให้คำปรึกษาและร่วมประสานกับโรงเรียน ชุมชน เพื่อช่วยในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่โรงเรียน สนับสนุนให้โรงเรียนได้ใช้การบริหารจัดการโดย มีกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่าง โรงเรียนในสังกัดด้วยระบบเครือข่ายโรงเรียน

กระบวนการบริหารงานในโรงเรียนก่อให้เกิดประสบการณ์แก่ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเป็นองค์ความรู้ เป็นนวัตกรรมที่มีคุณค่าควร ได้รับการรวบรวมและนำ

เสนอเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และบูรณาการเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นเอกลักษณ์ ในการบริหารงานในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหาร โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในโรงเรียนได้ การกิจหลักของโรงเรียนที่ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดจนความร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อประสิทธิภาพ และคุณภาพในโรงเรียนด้านวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โดยมีระบบประกันคุณภาพ มีการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และประเมินความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนอย่างกว้างขวาง

ในฐานะที่โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีการจัดการด้านบริหารโรงเรียนออกเป็น 4 ด้าน ตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคลการบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป การกิจหลักที่สำคัญและเป็นหัวใจของโรงเรียน คือ การจัดการบริหารงานวิชาการ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และเป็นคนดีอย่างมีคุณภาพ ขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2551 ในกลุ่มสาระหลัก จะพบว่าไม่สูงเท่าที่ควร อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนก็เป็นสาเหตุหนึ่งซึ่งควรพิจารณา ฉะนั้น การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ และเพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพสูงขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “คุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ และเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมวางแผนการดำเนินงาน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้จัดเตรียมโครงการวิจัย โดยศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการบริหาร จัดการในโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ การบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการ โดยศึกษาจาก เอกสาร ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ ผลงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดและเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถามนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบเรื่องความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับ ครูจำนวน 30 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะ

กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความสมบูรณ์นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัย จัดพิมพ์รูปเล่มนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ประเมินผลงาน เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่คณะครู จำนวน 32 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 31 คน และผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จำนวน 8 คน ครูหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 1 คน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ประธานกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 1 คน และผู้บริหารโรงเรียนเพชรเกษม จำนวน 1 คน รวมกลุ่มผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ทั้งหมด จำนวน 12 คน ของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถามครู จำนวน 1 ฉบับ แบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 1 ฉบับ และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ และสร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะครู โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ได้แก่การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการเรียนรู้ การประกัน คุณภาพการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม โดยไม่ได้มีข้อยกเว้นในด้านต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ

การสร้างแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ให้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ในคอนทัชของแต่ละตอนของคุณภาพการบริหารงานวิชาการเป็นแบบสอบถามปลายเปิดทั้ง 2 ฉบับ สอบถาม

เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ให้มีคุณภาพสูงขึ้น

การพัฒนาเครื่องมือ

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC แบบสอบถามฉบับที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 และแบบสอบถามฉบับที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.6-1.0 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนด คือ 0.5 ของการหาค่า IOC และนำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ฉบับที่ 1 นำไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โรงเรียนบางแคเหนือ สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร และฉบับที่ 2 นำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โรงเรียนบางแคเหนือ สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ที่ได้ไปทดลองใช้ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) แบบสอบถามฉบับที่ 1 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 ซึ่งสามารถนำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยนำผลการสอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ จากเครื่องมือประเภทที่ 1 ตอนที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยดีที่สุดในแต่ละด้าน มาเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานวิชาการแต่ละด้านของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแคกรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตผู้บังคับบัญชาเก็บข้อมูลวิจัย ฉบับที่ 1 จากคณะครู ได้ 32 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และฉบับที่ 2 จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้ 31 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหาร โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และเรียนเชิญท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนเพชรเกษมเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 12 คน

3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยได้จัดทำข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ (Frequencies) แล้วนำมาคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์คุณภาพการบริหารงานวิชาการ ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การ

วิเคราะห์ค่าตามปลายเปิดในแต่ละประเด็นและการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลของการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. คุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพชรเกษมสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการควรดำเนินการดังนี้ 1) ควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้กับห้องเรียนทุกห้อง 2) ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง 3) การสอนของครูควรเน้นทักษะการอ่าน เขียนและคิดคำนวณ 4) ครูควรเข้ารับการอบรม ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา 5) ควรพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกด้านทั้งด้านความเป็นเลิศและนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ 6) จัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่ให้ชุมชนในพื้นที่ทราบผล การดำเนินงานทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง 7) ส่งเสริมและสนับสนุนครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน 8) ควรมีคณะกรรมการดำเนินการจัดทำตรวจสอบ และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 9) ควรเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนทั้งด้านความรู้และวิชาชีพ 10) ครูควรมีโอกาสได้ศึกษาดูงานวิชาการ จากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ

อภิปรายผล

จากผลสรุปของการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก โรงเรียนเพชรเกษม มีกรรมการบริหารงานวิชาการ มีแผนปฏิบัติการด้านวิชาการ โดยมีแผนงานโครงการรองรับการบริหาร มีการควบคุมกำกับดูแล มีการประเมินผลโครงการตามตัวชี้วัด และมีการประเมินการบริหารงานวิชาการ ทั้งองค์กรภายในและองค์กรภายนอกและเน้นการประเมินตนเองเป็นหลัก จะเน้นคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ทั้งการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมกิต บุญยะโพธิ์ (2547) วิจัยเรื่องการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุลจรี พิภพแถม (2551) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิชาติ แก่นน้อย(2549) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนา

ระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีกระบวนการวัดแวกเด็กการจัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีการทดสอบความสามารถทางสมอง (LQ) มีการวางแผนส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน มีแผนพัฒนานักเรียน และการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมโดยสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม ซึ่งลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทประกอบด้วย เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การเห็น สติปัญญา ร่างกายและสุขภาพ การเรียนรู้ การพูดและภาษา พฤติกรรมและอารมณ์ออทิสติก บกพร่องซ้ำซ้อน

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามและจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอในเรื่องแนวทางการพัฒนาจากผู้ร่วมสัมมนา ดังนี้ 1) ควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้กับห้องเรียนทุกห้อง 2) ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง 3) การสอนของครูควรเน้นทักษะการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ 4) ครูควรเข้ารับการอบรมในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา 5) ควรพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกด้านทั้งด้านความเป็นเลิศ และนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ 6) จัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่ให้ชุมชนในพื้นที่ ทราบผลการดำเนินงานทางด้านวิชาการ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 7) ส่งเสริมและสนับสนุนครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน 8) ควรมีคณะกรรมการดำเนินการจัดทำตรวจสอบ และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 9) ควรเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียน ทั้งด้านความรู้และวิชาชีพ 10) ครูควรมีโอกาสได้ศึกษาดูงานวิชาการจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โชคชัย พิภพโค (2548) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล

กลุ่มโรงเรียน ห้วยเหนียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ กาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า จากการสัมมนา กลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาวิชาการ ควรมีการประสาน สัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ควรดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาให้มีความสำคัญกับ การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้การจัดการศึกษา ในทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกด้าน สร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยการยกย่องชมเชยให้รางวัล ควรดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชน สาธารณชนและสถานศึกษาอื่น ได้ทราบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในที่ประชุมครูโรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยนำเสนอให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาโดยคิดที่ประชุมเห็นสมควรให้นำผลการวิจัยเพิ่มเติม ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนเพชรเกษมปีการศึกษา 2553 ดังนี้ 1) ควรจัดหา สื่อเทคโนโลยีให้กับห้องเรียนทุกห้อง โดยดำเนินการใน โครงการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในหัวข้อกิจกรรมการจัดการ ผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อื่น 2) ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง โดยดำเนินการในโครงการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การสอน ของครูควรเน้นทักษะการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ โดย ดำเนินการในโครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการห้องสมุดในหัวข้อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และชมรมนักคิด คำนวณ 4) ครูควรเข้าร่วมการอบรมในเรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการในโครงการพัฒนา บุคลากร ในหัวข้อกิจกรรมอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน

5) ควรพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกด้านทั้งด้านความเป็น เลิศและนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ โดย ดำเนินการในโครงการพัฒนาการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ ในหัวข้อกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศและ กิจกรรมคัดกรองนักเรียน 6) จัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่ให้ชุมชนในพื้นที่ทราบผลการดำเนินงานทางด้าน วิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการในโครงการสร้าง สัมพันธ์ชุมชน ในหัวข้อกิจกรรมจุดสารประชาสัมพันธ์ โรงเรียน 7) ส่งเสริมและสนับสนุนครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยดำเนิน การใน โครงการพัฒนาบุคลากร ในหัวข้อกิจกรรมอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน 8) ควรมีคณะกรรมการดำเนินการ จัดทำตรวจสอบและประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง โดยดำเนินการใน โครงการจัดทำหลักสูตรและ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 9) ควรเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้กับ นักเรียนทั้งด้าน ความรู้และวิชาชีพ โดยดำเนินการใน โครงการสัมพันธ ชุมชน ในหัวข้อกิจกรรม การเรียนรู้จากครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 10) ครูควรมีโอกาสได้ศึกษาดูงานวิชาการจาก โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยดำเนินการใน โครงการพัฒนาบุคลากร ในหัวข้อกิจกรรมอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยคุณภาพการบริหารงาน วิชาการเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดย เฉพาะและในสถานศึกษาดังกล่าวอื่นเพื่อนำไปพัฒนา คุณภาพงานวิชาการให้มีคุณภาพสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551).สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2550).สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤษรี พิฑูแลกรม. (2551). **การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โชคชัย พิภโต. (2548). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กลุ่มโรงเรียนห้วยเหี้ยว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2**.สารนิพนธ์ตามหลักสูตร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมคิด บุญยะ โปธิ. (2547). **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**.สารนิพนธ์ตามหลักสูตร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2551). **คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร :** การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ.
- อภิชาติ แก่นน้อย. (2549). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรี เขต 2**.สารนิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.